

Sygn. akt II Cz 586/16

POSTANOWIENIE

K., dnia 26 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: S.S.O. Barbara Mokras

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2016 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa D. W.

przeciwko A. I.

o zapłatę

z wniosku D. W. o zwolnienie od kosztów sądowych

w przedmiocie zażalenia D. W.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Kaliszu

z dnia 14 lipca 2016 r., sygn. akt I C 2198/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 586/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 lipca 2016 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu oddalił wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych powódki D. W..

W uzasadnieniu wskazano, iż ze złożonego oświadczenia o stanie majątkowym wynika, iż powódka jest studentką a od 12 marca 2014 r. także przedsiębiorcą – prowadząc działalność gospodarczą pod firmą (...) w O.. Od 29 czerwca 2015 r. działalność ta jest zawieszona. Z treści wspomnianego oświadczenia wynika, iż czteroosobowa rodzina powódki, mimo, że składa się z samych dorosłych osób, to utrzymuje się jedynie z prac dorywczych ojca powódki w kwocie 1.000 zł miesięcznie. Powódka posiada samochód M. (...) o wartości 6.000 zł i nie uzyskuje dochodu a jej edukacja pochłania miesięcznie kwotę 500 zł. W tych okolicznościach Sąd Rejonowy poddał w wątpliwość rzetelność złożonego oświadczenia.

W ocenie Sądu I instancji powódka nie wykorzystuje także swoich możliwości zarobkowych a zgłaszając już w pozwie wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego powinna liczyć się z koniecznością wyłożenia środków na ten cel.

Zażalenie na powyższe orzeczenie złożyła powódka zaskarżając je w całości i domagając się jego zmiany przez zwolnienie od kosztów sądowych. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono naruszenie art. 233 §1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. przez arbitralną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i przyjęcie, że powódka

w przedstawionej sytuacji majątkowej i dochodowej jest w stanie opłacić zaliczkę na biegłego w kwocie 800 zł. W oparciu o ten zarzut skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia przez zwolnienie jej od kosztów sądowych w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Analizując zarzuty zażalenia oraz treść oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku i dochodach Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu I instancji, iż złożone przez powódkę oświadczenie, stanowiące element konieczny dla oceny zasadności wniosku o zwolnienie od kosztów, jest niezupełne i nie odzwierciedla rzeczywistej sytuacji majątkowej powódki oraz jej rodziców i pełnoletniej siostry, z którymi powódka pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym. Wprawdzie nie sposób przyjąć, iż wspomniane oświadczenie dotknięte jest brakami formalnymi, jednak brak jego rzetelności uzasadnia oddalenie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych.

Pozbawionymi wiarygodności są twierdzenia strony powodowej, iż czteroosobowa rodzina składająca się z samych pełnoletnich osób jest w stanie utrzymać się z dochodów ojca powódki, uzyskiwanych z prac dorywczych, w kwocie 1.000 zł miesięcznie skoro w tym samym oświadczeniu wskazuje się, że powódka ponosi koszty dojazdu do szkoły w kwocie 500 zł miesięcznie a rodzina opłaca również media w kwocie 200 zł miesięcznie. W tych okolicznościach pozostała, deklarowana, kwota 300 zł miesięcznie, z całą pewnością nie jest kwotą pozwalającą na egzystencję czterech dorosłych osób. Oczywistym jest, że gdyby przedstawiona sytuacja majątkowa miała miejsce logicznym jest, iż każdy z członków rodziny powódki podejmowałby starania o podjęcie zatrudnienia. Tymczasem w zażaleniu powódka ograniczyła się do lakonicznego stwierdzenia, iż w okresie wakacyjnym nie jest łatwo znaleźć zatrudnienie. Twierdzeń tych, mimo reprezentowania powódki przez profesjonalnego pełnomocnika, nie poparto nawet próbą wykazania jakichkolwiek starań czy też nawet minimalnej aktywności w tym zakresie.

Zauważyć także trzeba, że w stosownej rubryce powódka wprawdzie wykazała posiadanie samochodu dostawczego M. (...), jednak mimo wyraźnej dyspozycji zawartej w treści formularza nie wskazała roku jego produkcji, co uniemożliwia weryfikację zadeklarowanej wartości tego pojazdu, a w dalszej konsekwencji pełną ocenę sytuacji majątkowej powódki.

Powódka w dalszej treści oświadczenia ograniczyła się do lakonicznego stwierdzenia, że z uwagi na jej sytuację majątkową w utrzymaniu „musi” pomagać jej rodzina. Również te twierdzenia powódki należało ocenić jako w istocie zmierzające do zatajenia rzeczywistej sytuacji majątkowo – dochodowej powódki i jej rodziny i nie mogły stanowić podstawy do zwolnienia jej od kosztów sądowych. Stopień uogólnienia przedstawionych informacji powoduje, iż przedmiotowe oświadczenie jest wewnętrznie sprzeczne. Jak już bowiem wspomniano, jedyny deklarowany dochód wskazanej w oświadczeniu rodziny powódki stanowi dochód ojca z prac dorywczych w kwocie 1.000 zł miesięcznie a w dalszej części oświadczenia powódka wskazuje, iż nie posiadając żadnych własnych dochodów i nawet nie poszukując zatrudnienia pozostaje na wyłącznym utrzymaniu rodziny.

Podkreślić należy, że postępowanie cywilne ze swej natury ma charakter odpłatny, a instytucja zwolnienia od kosztów sądowych została przez ustawodawcę wprowadzona na zasadzie wyjątku i ma jedynie zastosowanie w razie wykazania niemożności poniesienia kosztów sądowych, czego w przedmiotowej sprawie powódka, ubiegająca się o zwolnienie od kosztów sądowych, nie uczyniła.

Wskazania także wymaga z całą stanowczością, że wbrew stanowisku zażalenia, nie jest pozbawieniem strony prawa do sądu odmowa zwolnienia od kosztów w sytuacji gdy osoba ubiegająca się o zwolnienie świadomie zataja swoją rzeczywistą sytuację majątkową i dochodową. W tych okolicznościach w ocenie Sądu Okręgowego powódka mimo,

że korzysta z pomocy profesjonalnego pełnomocnika nie sprostала wymogowi wykazania,
iż nie jest w stanie bez uszczerbku dla siebie i swojej najbliższej rodziny ponieść kosztów sądowych.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397§ 2 k.p.c. orzekł
jak w sentencji.